TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20953
Tarih : 2 . 11 . 2026

52397

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Ömer Bolat** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

**Serhat EREN**

**Diyarbakır Milletvekili**

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler, on binlerce insanın yaşamını yitirmesine ve büyük bir yıkıma yol açarken bölgedeki ekonomik ve ticari hayatı da derinden etkilemiştir. İş yerleri yıkılan veya hasar gören, müşterilerini kaybeden, üretim ve tedarik ilişkileri kesintiye uğrayan çok sayıda esnaf ve sanatkâr ciddi gelir kayıpları yaşamıştır. Depremlerin üzerinden üç yılı aşkın süre geçmesine rağmen bölgedeki küçük işletmelerin yeniden faaliyete geçmesi, borçlarını ödeyebilmesi ve ekonomik istikrara kavuşması önemli bir kamusal sorumluluk olarak varlığını sürdürmektedir.

Ticaret Bakanlığının açıkladığı bilgilere göre depremden etkilenen illerdeki esnaf ve sanatkârlara 2023 yılında 6,7 milyar TL, 2024 yılında 18 milyar TL ve 2025 yılında 29,6 milyar TL finansman sağlanmıştır. Ayrıca depremden etkilenen esnaf için 250 bin TL'ye kadar, bir yıl geri ödemesiz ve beş yıl vadeli Deprem Destek Kredisi uygulaması hayata geçirilmiştir. Esnaf ve sanatkârların kredi ve kefalet kooperatiflerine olan gecikmiş borçlarının yapılandırılması kapsamında gecikme faizlerinin silinmesi ve anapara borçlarının taksitlendirilmesi yönünde de çalışmalar yürütülmüştür.

Bununla birlikte deprem sonrasında sağlanan finansmanın işletmelerin uğradığı ekonomik kayıpları ne ölçüde karşıladığı, kredi geri ödemelerinin hangi aşamada olduğu ve borçlarını ödeyemeyen esnafın karşılaştığı sorunlar hakkında ayrıntılı verilere ihtiyaç bulunmaktadır. İş yerlerinin yeniden açılması, geçici ticaret alanlarından kalıcı iş yerlerine geçiş ve ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilmesi bakımından sağlanan desteklerin sonuçlarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Depremden etkilenen illerde uygulanan destek programlarının kapsamı ve yararlanma koşulları arasında da farklılıklar bulunmaktadır. KOSGEB'in 2023–2025 döneminde uyguladığı Deprem Sonrası Mikro, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Canlanması Destek Programında Diyarbakır'daki işletmeler için fiziksel hasar koşulu aranırken bazı diğer deprem illerinde belirli düzeyde gelir kaybı yaşayan işletmeler de destek kapsamına alınmıştır. Bu durum, deprem nedeniyle ekonomik kayba uğradığı hâlde iş yerinde fiziksel hasar bulunmayan işletmelerin desteklere erişiminin değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

**Bu kapsamda:**

1. 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen illerde 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında esnaf ve sanatkârlara sağlanan Hazine faiz destekli kredilerin toplam tutarı ve yararlanıcı sayısı nedir? Bu verilerin illere göre dağılımı nasıldır?

2. Deprem Destek Kredisi kapsamında kaç esnaf ve sanatkâr kredi kullanmıştır? Kullandırılan toplam kredi tutarı, kredi başvurularının kabul ve ret sayıları ile ret gerekçelerinin illere göre dağılımı nedir?
3. Depremden etkilenen esnaf ve sanatkârların ertelenen veya yeniden yapılandırılan kredi borçlarının toplam tutarı nedir? Bu borçların ne kadarı ödenmiş ne kadarı gecikmeye düşmüş ve ne kadarı yasal takibe aktarılmıştır?
4. Deprem Destek Kredisi ve diğer Hazine faiz destekli kredilerden yararlanan işletmelerin faaliyetlerini sürdürme, istihdamlarını koruma ve gelir kayıplarını telafi etme durumlarına ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?
5. Depremden etkilenen illerde 2023–2026 yılları arasında esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı kaç işletme kapanmış, kaç yeni işletme açılmıştır? Kapanan işletmelerin faaliyet alanlarına ve illere göre dağılımı nedir?
6. Deprem nedeniyle iş yerini kaybeden ve geçici ticaret alanlarında faaliyet göstermek zorunda kalan esnafın kalıcı iş yerlerine geçişine ilişkin Bakanlığınızın yürüttüğü veya katkı sunduğu çalışmalar nelerdir? Bu kapsamda kaç işletmeye destek sağlanmıştır?
7. Deprem bölgesindeki esnafın kredi, vergi ve sosyal güvenlik prim borçlarının yeniden yapılandırılması, geri ödeme sürelerinin uzatılması veya belirli koşullarda borçların silinmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
8. Depremden etkilenen illerde esnaf ve sanatkârlara yönelik desteklerin belirlenmesinde fiziksel iş yeri hasarının yanı sıra gelir kaybı, müşteri kaybı ve ticari faaliyetlerdeki kesintiler dikkate alınmakta mıdır? Destek koşullarının iller arasında farklılaştırılmasının gerekçeleri nelerdir?
9. Diyarbakır'da deprem nedeniyle iş yerinde fiziksel hasar bulunmadığı hâlde gelir kaybına uğrayan esnafın desteklerden yararlanabilmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından herhangi bir çalışma yürütülmüş müdür? Bu durumda bulunan işletmelerin sayısı ve destek başvurularının sonuçlarına ilişkin veri mevcut mudur?
10. Diyarbakır'da 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen esnaf ve sanatkârlara bugüne kadar toplam ne kadar kredi ve diğer mali destek sağlanmıştır? Bu desteklerden yararlanan işletmelerin sayısı, kapanan işletme sayısı ve kredi borçlarını ödemekte güçlük yaşayan esnafın sayısı nedir?